

Der Diakonere sat til at føre Tilsyn med, at det gaar rigtigt til med den daglige Uddeling, og Apostlene vil blive udelukkende ved Ordets Tjeneste.

Vi læser dog snart om, at Stefans og Filip ved Siden af Uddelergemningen ogsaa tager Del i Ordets Forkyndelse. — Som bekendt blev den første af disse Kirkens første Blodvidne.

Her er taget et Skridt fremad i Retning af en nærmere Organisation af Discipelskaren, men uden Befaling og Trang, kun noget, som Trangen naturlig har født af sig. Men bestandig ses Disciplene, Skaren, under eet, som Søskende der naturligt hører sammen.

Danmark

Israelsmissionens Aarsmøde. Israelsmissionen holdt Tirsdag og Onsdag 6. og 7. Maj sit Aarsmøde i Næstved. Det havde samlet mange Deltagere, dels rundt om fra hele Landet, dels fra Byen og dens Omegn.

Ved en indledende Gudstjeneste Tirsdag Aften talte Sognepræst Knudsen og Formanden for D. M. S., Sognepræst Busch, medens de særlige Møder, derunder et Bestyrelsesmøde, ved hvilket flv. Israelsmissionen i Lodz, Pastor Faerholdt, optoges i Bestyrelsen, fandt Sted om Onsdagen.

I et Formiddagsmøde talte Missionærerne Petri, Busch og Scheradsky samt Frk. Hofmann Bang om Arbejdet for at bringe Evangeliet til Jøderne, derunder til Østens Jøder, over hvem alle Tider, og særligt den sidste har bragt forferdelige Lidelser. Om de til København indvandrede Jøder, som nu for en Del er vendt tilbage til det ny Rusland, udtaltes Formodning om, at de vil komme dybt skuffede tilbage her til Landet, saa snart Pastvangen igen bliver ophævet.

I et Eftermiddagsmøde gav Biskop, Dr. theol. A. S. Poulsen Meddelelse om de sidste Jødepogromer og stillede Forslag om den Protest imod de saakaldte kristnes Umenneskelighed, hvorpaa Provst Fred. Munk, Ordrup under Sekretæren, Professor, Dr. Torms Bortrejse til Holland i et Missionsanliggende, et Forsøg paa at mægle mellem de engelske og tyske Missionskredse, fremlagde Beretningen om sidste Virksomhedsaar.

Af Sognepræst i Nr. Ørslev Benj. Balslev holdtes derpaa Foredrag om de Neutrales Missionspligt. Taleren omtalte den Missionsfrihed, Revolutionen af 1917 indførte i Rusland, Jødernes Ligeberettigelse (den sidste særlige Jødelovgivning har været i Rumænien) og deres voksende Indflydelse i det offentlige Liv. At mange Jøder i Osteuropa nu er at finde politisk paa yderste venstre Fløj, saa Taleren som en naturlig Følge af al den Forfølgelse og Nedværdigelse, de har været Genstand for og lidt utroligt under. I en følgende Forhandling deltog bl. a. Fru Faerholdt, som har gennemlevet en Del af Krigens Rædsler i Lodz, og som fandt et gribeudtryk for sin egen og andre Missionærens Forfølgelse ved at komme og finde Danmark, som det synes ganske uberørt af Taknemmelighed over at være undsluppet Krigens, med en Del af Bourgeoisiets Kvinder levende i en udfordrende og raffineret Lüksus, og Alverden dansende om Guldkalven — uden Tanke om den Straf, som en Dag kan blive ogsaa deres Lod.

Med en Aftengudstjeneste, ved hvilken Provst Munk og Missionær Petri talte, sluttede Mødet, paa hvilket ogsaa den hjemlige Antisemitisme havde været Genstand for Omtale og Fordømmelse.

Kirkeligt Centrum opretholdes. — Fra „Nation.“s særlige Korrespondent — Odense, 9. Maj.

Ved Kirkeligt Centrums Landsmøde i Fjor i Odense nedsattes et Udvalg, som fik til Opgave at forberede et lignende Møde i 1919, hvor der saa skulde tages Stilling til Opretholdelsen af Centrums Organisation.

Paa dette Møde, som har været afholdt i Dag i Odense, førtes der en længere Forhandling om Spørgsmaalet. For at bibeholde en Organisation talte Provsterne Tobiesen, Lutzhoft og Valeur, Odense, Præsterne Oehlenschläger og Olrik, Svendborg, samt Hofjægmester Hofmann-Bang, Hofmangsgave, og Kancelliraad Rosenvinge, Odense, medens Præsterne Just Christensen, København, og Kløvborg, Taasinge, var imod Organisationen.

Ved Afstemningen besluttedes det med stort Flertal at vælge en Bestyrelse paa 5 Medlemmer med Ret for denne til at supplere sig med 6 andre.

Bestyrelsen kom til at bestaa af Stiftprovsterne Barsøe, Aalborg, og Lutzhoft, Odense, Pastor Glahn, Snoldelev, Fabrikant Brunn, København, og Kancelliraad Rosenvinge, Odense.

Ligeledes besluttedes det at sende Delegerede til det kirkelige Møde, som afholdes i Nyborg i Forsommeren.

Foreningen for ubemidlede Husmødres Rekonvalescens har den 9. Maj modtaget en stor Gave af en elskværdig Dame, Frk. Alma Iversen, idet hun har givet Foreningen Tilladelse til at benytte hendes Landejendom „Egemosegaard“ ved Raageleje som Rekonvalescenthjem.

Gaarden ligger fem Minutters Gang fra Vandet, og der hører en meget smuk, gammel Have til den.

Den nye Forening, som blev stiftet i November i Fjor efter Fru Dr. Johanne Kleins Ide og med Professor Vald, Bie som Formand, giver ikke alene de syge, ubemidlede Husmødre frit Ophold paa Landet, men ogsaa en Medhjælper, der tilser deres Hjem og tager sig af deres Børn, medens de er borte fra Hjemmet. Dens Bestyrelse raader kun over knappe Pengemidler og fortjener al mulig Støtte; men takket være Frk. Iversens rundhaandede Gave vil Foreningen nu kunne give ti af halvtredsindstyve Rekonvalescenter, der har henvendt sig til den, et godt Landophold paa „Egemosegaard“, som foreløbig vil blive holdt aaben i Sommer.

Ungdomsforeningernes Højskole i Sønderjylland. Hans Kildeby. Fra forskellige Sider paa-tænker man at lægge Højskoler i Sønderjylland.

Ikke blot for den sønderjydske Ungdom, naturligvis. Den vil i mange Tilfælde søge til Højskolerne i det nuværende Kongerige. Men fra dette vil mange unge kunne ønske sig et Højskoleophold i Sønderjylland, i nær Berøring med dets stoute, aandeligt erfarne Befolkning. Blot et Tankeeksperiment: Sæt, dets Ungdom, da Krigens brød ud, i Tusindevis var gaaet over den danske Grænse! Hvilke Forviklinger vilde ikke derved være fremkomne. Men Sønderjyderne vidste det, og Danmark skulde ikke bringes i Forlegenhed. Saa gik de i den fremmede Herres Tjeneste, og tjente ham med Ære. De bedste i Kompagnierne, siger de tyske Officerer — og dog smaaligt forfulgte, med begrænset Orlov, mistroede.

De er stille, de unge Sønderjyder; men der er dyb Bund i dem. Det bliver godt at dele Højskole med dem, hvad enten Nord for den nuværende Grænse eller paa de nye Skoler, som skal grundes mod Syd.

En af dem arbejder i de danske kristelige Ungdomsforeninger for, K. F. U. M. og K. U. F. K., og til dens Ledere er Andenpræst i Haslev Hans Kildeby og hans Hustru, født Sigrig Elisabeth Nielsen, bleven udsætte.

Fra ganske ung — han er nu 42 — har han været K. F. U.

M.s Mand. I 1902 blev han Kredseksretær i Næstved, og i de syv Aar, han boede der, gjorde han et Arbejde vidt ud, kom bl. a. ogsaa i Forbindelse med Gymnasiasterne paa Herlufsholm. Meget passende derfor, at et Dannebrogslag, der er skænket fra Herlufsholm, er bestemt for hans nye Højskole.

I 1909 flyttede Kildeby til Haslev som Rejseeksretær for Sjælland. Seks Aar senere blev han præsteviet til Andenpræst ved især som de unges. Det vrimer jo af Ungdom i den By: Højskole, Landbrugsskole, Seminarium, Gymnasium osv. Og Skolearbejdet tog saa meget af hans Hjerte, at da Kaldet til en Højskole i Sønderjylland kom ude fra, følte han det ogsaa som et Kald indefra — og sagde Ja.

Og der kan ingen Tvivl være om, at Hans Kildeby der kommer paa rette Plads.

— Efter at nu det sønderjydske Udvalg, som arbejder for Sagen, har fundet Stedet i Hoptrup, er de ydre Kaar givne, under hvilke Flaget fra Herlufsholm den 3. Nov. gaar til Vejrs over Ungdomsforeningernes Højskole i det genvundne Land.

„Natt.“

Den spanske Syge. 639,068 Tilfælde og ca. 8000 Dødsfald. Til „Berl. Tid.“ udtaler Stadslæge Ulrich i København om den spanske Syges Hærgning i Danmark:

— Det er den største Epidemii, vi nogen Sinde har kendt, idet ikke færre end 639,068 Personer har søgt Læge for denne Sygdom i Tiden fra 1. Juli 1918 til 1. Marts 1919. I København alene har der indtil 26. April været 128,000 Tilfælde.

Tillige har det været den Epidemii, som har kostet de fleste Mennesker Livet, nemlig ca. 8000 for hele Landet og 2066 for Københavns Vedkommende.

Sygdommen har jo været kendt længe under forskellige Navne, men først omkring 1820 blev den erkendt som Epidemii. I Tidsrummet fra 1860 til 1889 var der ingen Influenza her i Landet, men i Vinteren 1889—1890 fik den stor Udbredelse, dog langtfra som nu i 1918—1919, og navnlig langt fra med saa mange Dødsfald. Det er jo mest Folk i den kraftigste Alder, omkring 30 Aar, der er blevet angrebet, og angrebet haardst, hvorimod spæde Børn og gamle Folk er gaaet omtrent fri.

Jeg tror ikke paa Theorien om Immunitet, saaledes at Folk, der havde Sygdommen i 1889, ikke skulde kunne faa den nu, men paa den anden Side kender man i Grunden meget lidt til den, og bestemt kan man ikke sige, hvorledes den smitter. Det er jo sandsynligvis gennem Mund og Svælg ved Draabeinfektion fra Person til Person, men paa den anden Side er der ogsaa indberettet Tilfælde om, at Sofolk pludselig er blevet syge efter at have været længe paa Søen, saa helt umuligt er det ikke, at Smitten kan bringes videre med Luften, og ligledes er det ogsaa hændet, at Plejersker paa Hospitaler er blevet angrebet, til Trods for, at de bar Masker under Pasningen af de syge, men de kan jo have faaet Sygdommen andre Steder end paa Hospitaler.

Tidt er hele Familier blevet smittet, og til andre Tider kan den ene Ægtefælle have Sygdommen, medens den anden er gaaet fri.

Hverken i Norge eller i Sverige traf de Foranstaltninger med Lukning som her, men Sygdommen har vist sig med ganske den samme Udbredelse i alle tre Lande.

I England, hvor Epidemien optraadte med stor Voldsomhed, gjorde man den Opdagelse, at ingen af Personalet, som var udsat ved de underjordiske Baner, blev angrebet. Om Grunden kan naturligvis intet siges, men man har tænkt, at den Ozon, som findes for Lufttilførelsens Skyld i de underjordiske Hvelvinger, kunde være Skyld deri.

Ellers har Sygdommen angrebet Høj og Lav. Den har været ligesaa slem i Amaliegade og Bredgade som i Borgergade og i Husvildebarakkerne, og den synes intet at have med mulig Underernæring at gøre. I den nye Postbygning med de store og luftige Lokaler blev Personalet angrebet i vid Udstrækning, medens Folk paa smaa, mørke Kontorer kunde gaa fri.

Fredstraktaten. Vi udsendte i Aftes, skriver „Natt.“ af 8. Maj, i en halv Snes Tusinde Eksemplarer de indtil da forhaandenværende Afsnit af Fredstraktaten. Det var kun en naturlig Hensyntagen til det dybt interesserede Publikum — hvem danske Autoriteter ikke undte Eiffeltårn-Udsendelsen af i Gaar Eftermiddag Kl. 3—4. Vidende herom havde vi forinden søgt andre Veje til at fremskaffe Meddelelser om den verdensvigtige Sag, men da saa „Ritz. Bur.“ sent paa Eftermiddagen, uden nogen Reservation m. H. t. Offentliggørelsestiden, udsendte de første Afsnit, benyttede vi disse.

R. B., der ved andre Lejligheder forsyner sine Manuskripter med Meddelelse om, naar tidligere Offentliggørelse må finde Sted, havde ikke gjort det ved denne Lejlighed, og vi handlede derfor roligt ved Offentliggørelsen til Fordel for vort Publikum.

At „Politiken“, der i Aftes ikke fik udsendt noget, nu i sin Skuffelse troster R. B. — hvem det ellers i den senere Tid har været haard imod — kan jo ikke forbyve nogen. Dog burde Bladet alligevel ikke uden Kritik tro alt, hvad dets nye Ven fortæller det, saaledes ikke om det „Løfte“, bl. a. vi skulde have givet om intet at offentliggøre før om Morgenen. Og som vi altsaa absolut ikke har givet.

Gode Forhold paa Grønland. Styrelsen for Grønland meddelede: „Fox II“ er ankommet til København fra Grønland med Meddelelse fra Julianehaab og Frederikshaab. Vinteren har været meget mild. Kysten har været blokeret af Is i lang Tid, hvilket har medført god Sælfangst. Sundhedstilstanden og Ernæringsforholdene gode. Spansk Syge har ikke vist sig.

Det gamle Testamente. Det er ifl. „Natt.“ bifaldet, at der til Udarbejdelsen af en ny Oversættelse af det gamle Testamente nedsættes et Oversættelsesudvalg, bestaaende af Sognepræst for Herning Menighed, Provst J. Göttsche, Sognepræst for Selde og Aasted Menigheder I. K. R. Jensen, Sognepræst for Lemvig og Norlem Menigheder, Provst V. Obel, Biskop over Viborg Stift A. S. Poulsen, Forstander for Bibelskolen Pastor C. A. Skovgaard-Petersen.

Kristian IX Døtre til Danmark i Bladene læses i disse Dage 7. Maj* den glædelige Meddelelse, at vi atter til Sommer skal se vor gamle Kong Christian den Niendes tre Døtre i vort kære Danmark. Kejserinde Dagmar er den, hvorom vi alle mest maa samle vor Hyldelse for at vise, hvor hjertelig velkommen hun er til sit Barndomshjem efter alle de Omskiftelser, hvorunder hun har lidt. Hun maa se Dannebrog vaje fra hver en Flagstang og høre Leveraab lyde, naar hun sætter sin Fod paa dansk Jord. Lad os vise, at vi ikke har glemt den Tid, da hun kom her smilende og glad ved sin Gemals Side, og at vi ligesaa og maaske dobbelt saa gerne ser hende nu, hvor hun træet og sorgmerket vender hjem og forhaabentlig maa finde den Fred og Hvile for Sindet her, som hun sikkert har stærkt Behov.

Magda Egede-Lund.

Folketirken. Cand. theol. A. Rasmussen er udnævnt til Sognepræst for Hjørdemaal Menighed i Aalborg Stift og cand. theol. J. V. Petersen til at beklæde et nyoprettet Embede som Kaldskapellan ved Christianskirken i København.

Det er tilladt cand. theol. H. K. Thorsager at modtage Præstevieelse for at overtage Stillingen som Medhjælper hos Sognepræsten for Thurø Menighed i Fyns Stift.

Dødsfald. Den tidligere Undervisningsinspektør, Professor Dr. phil. S. L. Tuxen er den 8. Maj afgaaet ved Døden, omtrent 69 Aar gl.

— Bandagist Martin i Vejle er død, 76 Aar gl. Han var født i Wurttemberg, drev Bandagistvirksomhed fra Vejle i omtrent 50 Aar.

— Professor Tschernings Død er fremkaldt af en Tarmslyngdelse. Han blev for nogle Uger siden indlagt i den Anledning paa sin egen Afdeling paa Kommeuhospitalet i København. Operationen blev foretaget af Reservelege Morten Seedorff. Professor Tscherning var selv paa det Rene med, at Tilfældet var alvorligt — han var imidlertid tilfreds med den Maade, hvorpaa Operationen var forløbet. Senere indtraadte imidlertid Komplikationer, og en Lungebetændelse blev den direkte Dødsårsag.

— Fabrikant L. A. Hollander i Kolding er ifl. „Kold. Av.“ afgaaet ved Døden, 77 Aar gl. Han kom i 1858, 17 Aar gl., vandrede fra Lippe-Detmold til Kolding paa bare Ben. I 1874 købte han et Areal syd for Kolding Aa og begyndte at fabrikere Teglsten for egen Regning, og det blev i Aarenes Løb en stor Virksomhed, samtidig med at Hollander i stor Stil optraadte som Bygherre.

— Flv. Stationsforstander Hans Hansen Appel i Gredstedbro er ifl. „Ribe Stiftst.“ afgaaet ved Døden, 87 Aar gl. Af døde hørte til den kendte sønderjydske Slægt.

— Fabrikant Strøberg, Maglekleid Maskinfabrik, er ifl. „Rosk. Dagbl.“ afgaaet ved Døden, 55 Aar gl.

Ikke alt dyrt. Det er ikke alting, der stiger nu i Dyrtiden — hvad man kan høre af følgende lille Hændelse.

En kendt ung Dansker, der er hjemvendt fra den franske Front, hvor han med Hæder har deltaget i Krigens, skulde forleden paa et af vore Dovstumme-Institutter holde et Foredrag om sine Oplevelser. Han afviste selvfølgelig ethvert Spørgsmaal om Honorar; men den Herre, en Teolog, der som Tolk skulde oversætte hans Tale paa Fingersproget og var kendt med Forholdene, bad ham endelig ikke afslaa Honorar, da han i saa Fald heller ikke vilde faa noget.

Den unge Kriger bukkede og svarede ridderligt: „I saa Fald tager jeg mod Honorar!“ — Efter Foredraget overrakte Komiteen Foredragsholderen 8 Kr. og Tolken 3 Kr. som Tak og Paaskønnelse for den Glæde, de havde beredt de stakkels Dovstumme. Noget er altsaa billigt endnu!

DET DANSKE „RØDE KORS“ VIRKSOMHED I RUSLAND. Nogle Udtalelser af Generalsekretær Anatole Czamansky.

Paa Hotel d'Angleterre, hvor Generalsekretæren i det russiske „Røde Kors“ Hr. Anatole Czamansky for Tiden bor, havde vi i Gaar Lejlighed til at hilse paa ham og to andre russiske Herrer, som under Krigens har samarbejdet med ham Grev Emmanuel Bennigsen og Hr. Leo Baum; og da vi berørte den store Virksomhed, de har haft, og som nu ved Fredsslutningen vil antage andre Former, sagde Hr. Czamansky med Tilslutning fra sine to Landsmænd:

— Det danske „Røde Kors“ har under Krigens udført en Gerning, som aldrig vil blive glemt i Rusland; og da jeg har en Følelse af, at man knap nok rigtig ved her i Danmark, med hvor megen Opofrelse og Godhed dets Udsendinge har hjulpet os Russere, og hvor stor Taknemmelighed vi nærer for dem, vil jeg

gerne udtale mig om deres Arbejde.

Det har været saa omfattende og saa vidt forgrenet, at jeg kun i Korthed kan antyde, hvad der er udrettet; men det vil dog blive tilstrækkeligt til, at Deres Læsere vil faa en lille Forestilling om, i hvor høj Grad det danske „Røde Kors“ har gjort Danmark Ære.

Ved Krigens Begyndelse, da alt var en eneste stor Forvirring, blev det ordnet saaledes, at det spanske Gesandtskab i Berlin skulde tage sig af de russiske Krigsfanger i Tyskland. Det viste sig hurtigt at være en upraktisk Ordning; og den russiske Regering henvendte sig saa til den danske og forespurgt, om „Røde Kors“ her i København vilde træde hjælpende til.

Der blev svaret Ja; og kort efter rejste de første Læger og Sygeplejersker herfra, dels til de russiske Fangelejre i Tyskland og Østerrig og dels til de tysk-østerrigske Lejre i Rusland. Begge Steder blev Arbejdet uhyre vanskeligt — i Rusland især paa Grund af de store Afstande. Under tiden maatte de danske Udsendinge rejse Hundreder af Mile, og Fangelejrene laa ikke en Gang altid ved Jernbanelinjerne. De maatte køre lange Strækninger med Vogn eller Slæde.

Efterhaanden kom der flere Udsendinge til Rusland, ogsaa danske Officerer, som var Delegerede for „Røde Kors“, og som upartisk skulde undersøge Forholdene i Lejrene; og Danmark fik sit eget Kontor i Petrograd, hvorfra Oberstløjtnant Philipson og Kunstmaleren Saltoft ledede det store Hjelpearbejde.

Hver Lejr var paa to, tre Tusinde Krigsfanger — nogle endogsaa paa seks Tusinde. I alt havde vi i Rusland omkring to Millioner Krigsfanger. Og i Tyskland og Rusland var der henvend en Million russiske Fanger. Mange af dem kom aldrig ud af Fangelejrene, men døde der af Epidemier. Der var Lejre i Tyskland, hvor samtlige russiske Fanger døde; og hos os var det navnlig Østerrigerne, som i store Mængder bukkede under for smitsomme Sygdomme, fordi de ikke levede saa hygiejnisk som Tyskerne.

Paa Forhaand hadede alle Krigsfangerne jo Kommandanten og det øvrige Opsyn i Lejren, som de betragtede som et Helvede. Alle de Smaating, der daglig pinte dem, blev store og utaalige i deres Indbildning, nervøse og oprevne som de var; og det var ikke blot Fangerne men ogsaa Opsynet, der var glad over, at de danske Udsendinge kom og upartisk kunde høre paa Klagerne, som man derefter søgte at afhjælpe. Bøger, Gaver og lignende bragte de ogsaa med; og hele deres Korrespondance med deres Slægtninge, og deres Pakke- og Pengeforsendelser foregik ogsaa over Danmark.

Hr. Baum, som især har haft med Korrespondancen at gøre, og som har sat den i et nyt System, der vil kunne anvendes under fremtidige Krige, ekspederede i Krigens andet Aar 1 Million 600,000 Breve. Det danske Postvæsen løste sin vanskelige Opgave fortærfælligt og indlagde sig bl. a. Fortjeneste ved at ophæve Censuren. Og Konferencen mellem russiske og tysk-østerrigske Repræsentanter for „Røde Kors“ i disse tre krigsførende Lande fandt ogsaa Sted her i København paa Amalienborg. Det var ikke let at bringe deres Forhandlinger i Gang; men Grev Bennigsen og Hr. Leo Baum; og da vi berørte den store Virksomhed, de har haft, og som nu ved Fredsslutningen vil antage andre Former, sagde Hr. Czamansky med Tilslutning fra sine to Landsmænd:

— Det danske „Røde Kors“ har under Krigens udført en Gerning, som aldrig vil blive glemt i Rusland; og da jeg har en Følelse af, at man knap nok rigtig ved her i Danmark, med hvor megen Opofrelse og Godhed dets Udsendinge har hjulpet os Russere, og hvor stor Taknemmelighed vi nærer for dem, vil jeg

Haaga.